

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne (kustantajan versio).

Viite:

Lauhanen, R. 2021. Raivaa itsesi kuntoon. Koneyrittäjä 52 (3), 42 - 43.

Raivaa itsesi kuntoon

Suomen metsäkeskus toteuttaa ”Raivaa itsesi kuntoon”-hanketta Manner-Suomen maaseutuohjelman ja Etelä-Pohjanmaan Ely-keskuksen tuella. Pari vuotta kestävä hanke aktivoi eteläpohjalaisia metsänomistajia kohottamaan kuntoaan tekemällä taimikon istutuksia ja perkauksia. Seinäjoen ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalan yksikkö toteuttaa hankekumppanina mm. digitaalisia työhyvinvointimittauksia. Lisäksi hankkeessa testataan urheilukellojen avulla omatoimisten metsänhoitotöiden tuottavuuden määrittämistä.

Työmaata ennen
ennakkoraivausta.
(Kuva: Juha Viirimäki).

Hanke korostaa metsänhoitotöistä saatavaa fyysistä ja henkistä hyvinvointia ikään ja sukupuoleen katsomatta. Hyötyliikunta, työfysiologiset mittaukset sekä kyselyt ja haastattelut ovat hankkeen keskiössä. Hanke keskittyy metsänistutukseen ja taimikonhoitoon, koska näitä töitä voi periaatteessa kuka tahansa terve ja hyväkuntoinen metsänomistaja oppia tekemään. Lisäksi nämä työlajit eivät vaadi mittavia kone- tai laiteinvestointeja.

Hankkeen taustalla on aito pelko siitä, että manuaalisia metsätöitä uhkaa työvoimapula. Jos työt jäävät tekemättä, puustojen rakenteellinen laatu heikkenee ja koneellisen puunkorjuun tuotta-

vuus alenee. Ulkolainen työvoima ei yksin ratkaise manuaalisen metsätöiden tulevaisuutta, vaan metsänomistajien on myös itse aktivoituttava metsänhoitotöihin. Myös tulevia metsänomistajia on innostettava hoitamaan metsiänsä.

Hankkeen johtaja tekee ennakkoraivauksia

Hanketta johtaa projektipäällikkö **Juha Viirimäki**. Kuluva vuoden tammikuussa Viirimäki orientoitui tulevaan hankkeeseen omissa metsässään Ylistaron Kainastolla runsaan kolmen hehtaarin ennakkoraivaustyömaalla. Palsta oli hankittu jokin aika sitten. Ennakkoraivauksen

ja kiireellisen harvennushakkuun tarpeessa olleen puuston keskittävyyden oli noin 250 m³/ha. Puusto ei vielä ollut mennyt niin sanotusti pilalle hoitamattomuuden takia. Harvennushakkuun jälkeen puustoa jäi noin 155 m³/ha.

Juha Viirimäen mielestä raivaaja-metsänomistajalla pitää olla kunnan raivaussaha, jolla perkaa ja harventaa taimikot sekä tekee ennakkoraivaukset. Kyseisellä työkohteella raivattiin pois kaikki pienpuusto, joka ei täytä kolmen metrin korkeudessa kuitupuun 6 cm:n minimiläpimittavaatimusta.

Oranssi taukotakki on metsässä hyvä maamerkki ennakkoraivaajan taukopaikalle, joka toimii kahvipaikkana ja sahan polttoaine-

varastona. Jos ei jaksakaan viedä sahaa metsästä pois, niin kannattaa viedä ainakin sahan valjaat yöksi pois. Tällöin ei-toivotun saharosvon on hankala kantaa pelkkää sahaa pois metsästä.

Seinäjoen ammattikorkeakoulun eli SeAMKin Sosiaali- ja terveysalan yksikkö tekee hankkeessa työfysiologisia mittauksia. Vuoden 2018 loppupuolella SeAMK osti Etelä-Pohjanmaan Terveysteknologian Kehittämiskeskus ry:n eli EPTEKin. Hankkeessa tehtävät mittaukset ovat vapaaehtoisille metsänomistajille ilmaisia rajatun hankkebudjetin puitteissa. Erilaisista metsänomistajista saa erilaista mittaus-tietoa. Testeissä mukana olevien tiedot ja mittaukset ovat

Työmaata ennakkoraivauksen jälkeen (Kuva: Juha Viirimäki).

Metsäkoneenkuljettaja Pauli Pöllänen korostaa ennakkoraivauksen tärkeyttä. (Kuva: Juha Viirimäki).

Juha Viirimäki korostaa turvavarusteiden tärkeyttä metsätöissä. (Kuva: Risto Lauhanen).

luottamuksellisia, eikä kenenkään tietoturvaa eikä terveystietoja vaaranneta.

Juha Viirimäki kertoo, että harvennustyömaan ennakkoraivauksessa kuluu noin 750 kcal tunnissa, kun 10 km:n perinteisen hiihtolenkillä kuluu vastaavasti noin 500-550 kcal päivästä ja kelistä riippuen. Viirimäen mukaan osa urheilijoista harjoittelee metsätöitä tekemällä. Kurikkalainen hiihdon olympiavoittaja **Juha Mieto** tunnetaan metsätalouden puolesta puhujana ja raskaiden metsätöiden tekijänä. Lisäksi ylistarolainen ampumasuunnistuksen maailmanmestari **Mikko Hölsö** hankkii metsätöistä kestävyyskuntoa.

Lisäksi Ylistarossa tiedostetaan metsätyön vaarat. Raivaussahatyös-

sä suojakypärä, visiiri, kuulosuojaimet, turvasaappaat ja -käsineet ovat välttämättömiä. Kesälä ei sovi mennä raivaustöihin t-paidassa, jotteivat oksat raavi käsivarsia. Talvella metsurin suojavaatetus ja urheilukerrasto tekevät työnteosta mukavaa kuntoilua.

Omassa metsässä on aina oman työnsä herra tai rouva, joka näkee omat työsaavutuksensa. Ennakkoraivaustyössä raivaa metsän lisäksi myös itsensä kuntoon. Perinteisesti monet metsätyöt ovat olleet osin organisaatiolähtöisiä. Erästä ähtärläistä metsämattilaista lainaten omatoimisissa metsänhoitoissa kulut voi vähentää verotuksessa.

Koneyrittäjän haave

Ennakkoraivaus helpottaa metsäkoneenkuljettajan työtä. Tätä mieltä on lapualaisen JP Metsäkoneurakoinnin hakkuukoneenkuljettaja, **Pauli Pöllänen**. Hyvin ennakkoraivatulla työmaalla hakkuutyön tuottavuus paranee kolmanneksella Pölläsen arvion mukaan. Kun työmaa on aikanaan valmis, työnjäljen voi paremmin arvioida kokonaisuutena ennakkoraivauksen ja harvennushakkuun yhteistuloksena. Lisäksi lannoitus maalevityksellä onnistuu paremmin ennakkoraivatussa metsässä, kun aluskasvillisuus ei ole lannoiterakeiden lentoratojen tiellä.

